

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-țărănesc.

Prețul gazetei :

Pe an . . . . . 15 cor.
Pe jumătate de an . . . . . 8 „
Pentru străinătate . . . . . 20 „

Redacția și administrația :

Cernăuți, strada Dominicului 16A

Apare în fiecare Duminică.

Inseratele :

Un rând petit odată . . . 40 bani
De două ori . . . . . 70 „
De trei ori . . . . . 100 „
Un număr costă 30 bani.

Aurel Onciul.

La marginea prăpastiei.

Din înțelepciunea repăosatului Rege Carol, România de la 1882 încoace, era legată cu Împărăția Austriei și cea a Germaniei. Sub scutul lor puternic, ea după plac a putut să-și croiască soarta și să păsească în liniște mereu înainte. De prilejul acesta ea nu s'a prea folosit în trebile din lăuntru. În ele a rămas rânduiala de mai înainte, rânduiala turcească : sărăcia e cumpănită la țerănime, bogății fără margini la boierime; țeranii reduși la starea de dobitoace, de au luat lumea în cap și în desperarea lor s'au ridicat de repetite ori cu arma în mână; boierii îmbuibăți și încărcăți de toate păcatele apusului; ocârmuirea fără dreptate și chiar fără de rușine; sfatul țerii cu desăvârșire închis pentru popor; toată puterea în mâna unei mâni de familie hrăpărețe, venite nu de mult cu torba din Fanar. Pentru aceea într'afară belșug și strălucire: drumuri de fer și porturi, hambare uriașe și țevi de păcură de la munte și până la mare; băi minunate și palate mândre, câștiguri de miliarde la cei bogați și un lux sardanapalic în capitală, în urmă o armată cu un corp de ofițeri îmbracați cât coala, desfătarea tuturor femeilor galeșe, care fără o singură împușcătură a cucerit un mănunchiu de pământ și a lărgit țeara. Părea că România este pe cale a se înălța până la ceruri.

Norocul acesta s'a suit la cap boierimii și codițelor ei din domnime. Fără să-și deie samă de puterile lor, ei, ușurateci ca copiii brudii, s'au le-

pădat de prietenii lor vechi, și, răzimați pe marea, neînvingă, »sfânta« Rusie s'au aruncat în protiva lor în vârtejul războiului celui mai crâncen de când e lumea. Înzădar au încercat să se opună Regele înțelept, bărbații cei mai destoinici și cinstiți ai întregului neam. Nu numai că boierimea buiacă nu a ascultat de sfatul lor; ba încă i-a înjurat și batjocurit, numindu-i mișei și trădători vânduți dușmanului. O adevărată betie întunecase mințile ciocilor de la București. Vedeau cu ochii »România mare« și limbutul Take Ionescu arbora deja cu gura tricolorul românesc pe castelul Regelui Ungariei de la Buda!

Lucrurile au mers întocmai cum o prevestise oamenii înțelepți. Nu fâlfaie tricolorul românesc pe castelul Regelui Ungariei, ci dincontra steagul unguresc dimpreună cu cel austriac și cel german pe palatul Regelui României. În puține săptămâni, armata română, rău pregătită și rău condusă a fost spulberată ca pleava în vânt, de pe malurile Cernei până pe cele ale Siretelui. Și acolo chiar, ea s'a putut numai opri, pentru că în dreapta și în stânga a găsit razim în armatele Rusiei. De atunci și Rusia s'a sfărmat în bucați. Marea, neînvingă, »sfânta« Rusie înnoată în noroiu și sânge, se sbate de moarte și și-a închinat steagul înainte de puține zile, nu fără să fi început mai întâi războiu cu prietena sa România, iar România, încunjurată din toate părțile de dușmani și lipsită de orice razim din dreapta și din stânga, este ca o ușă scoasă din țiti, care fiecare suflare trebuie să o culce la pământ. Fără chip de scăpare ea trebuie

să se declare învinsă. Și vai celor învinși! Dobrogea îi ca și pierdută și cu ea marea. România rămâne fără de plămâi. Hotarele seculare din Carpați încep a se mișca și pe cuvânt că trebuie rectificate, lesne se pot coborâ de pe piscurile munților în vale până dincolo de Câmpina și de Târgul Jiului. Cine știe ori de învingătorii nu vor pune în căruța României o desdăunare de miliarde, sub a cării povară ea va geme prin decenii, uscându-se ca un pom fără de vlagă. Și chiar numele României a devenit de ocară, simbol de răsplată a perfidiei. Rușinea ei se răsfrânge și asupra Românilor din Bucovina și din Ungaria, deși aceștia și-au împlinit cu vârf datoria. Le merge ca fraților mai mici, dacă cel mai mare îi prins cu o fărădelege. Fie ei cât de nevinovați, totuși rămân pătați. Urmările ies deja la iveală. În Bucovina se pregătesc lucruri mari, cari numai în folosul Românilor nu vor fi, iar în Ungaria școalele românești se închid, oamenii de-a lungul graniței se scot din moșiile lor, ca să facă loc unor grâniceri unguri, și zeci de mii de Români gem în temnițe. Întregul neam românesc se află la marginea prăpastiei.

Mai este un singur chip de scăpare: înlocuirea Regelui. Regele de acum, nepriceput și ușuratec, a băgat țeara în nenorocire. Nu-i decât lucru cu dreptate să-și părăsească scaunul. Dacă ar avea pic de inimă pentru țeară și popor, el ar trebui să se ducă de voie, ca să mântuească țeara, cu atât mai vârtos, cu cât nu mai are ce căuta la București. Punându-se în locul lui Împaratul vecin, întregul neam românesc scapă deodată de năpasta de azi. Mai

mult, el i-și asigură un viitor liniștit, în care prin muncă cinstită poate spăla rușinea din prezent, vindeca ranele războiului și înlătura în urmă păcatele strămoșești.

La 20 Februarie se întrunește camera română, ca să hotărească soarta țării, ba a întregului neam românesc. Vroiva ea să facă din România o a doua Polonie și să o bage în jugul robiei pe veacuri, sau să o mântuie, dându-și sama, că după cele petrecute pentru șoimul românesc, greu ciocnit și încruntat în sânge nu este altă scapare decât sub aripele măreței pajure împărătești?

Octogenarul Consilierul aulic Eusebie Popovici.

Facultatea teologică a universității noastre francisco-josefine petrece în 27 l. c. o zi de tot însemnată în analele sale. Fostul profesor Eusebie Popovici, care în urma dispozițiunii legii acuma înainte de zece ani împlinind 70 de ani, s'a retras dela facultate, s'a bucurat de grația dumnezească și a ajuns și un deceniu de profesor emeritat împlinind acuma 80 de ani ai vârstei sale. Rari nantes în gurgite vasto. Rar dar dela Dumnezeu să ajungă cineva în muncă asiduă și obositoare o vârstă atât de înaintată și încă să se bucure de deplina sănătate trupească și sufletească.

Preoțimea din Bucovina, al cărei învățător și îndrumător a fost venerabilul octogenar, simțește o deosebită bucurie cu ocazia aceasta, putând exprima sentimentele sale de stimă, de iubire și venerațiune față de mult meritatul bărbat.

Facultatea de teologie e mândră, că poate să aducă fostului ei senior și mult emeritat profesor omagiile sale de recunoștință pentru deosebitele merite pentru învățământ și știință.

Profesorul Eusebie Popovici a început cariera sa de profesor la institutul teologic în anul 1862. El a fost profesor de istoria bisericească, de statistica bisericească și de dreptul canonic. Înființându-se la 1875 universitatea francisco-josefină trecu profesorul Popovici la facultatea teologică tot pentru aceeași specialitate. În decursul

timpului el a avut ocazia să suplinească și alte catedre însemnate, care deveniseră vacante. Așa catedra de dogmatică, de exegeza test. nou ș. a. Totdeauna pătruns de răspunderea ce o avea înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor, profesorul Eusebie a fost un model de împlinirea conștiințioasă și cât de exactă a datorințelor sale. Seriositatea precum și exactitatea întru toate storceau admirațiunea nu numai a elevilor, ci și a colegitor săi dela întreaga universitate. Ca bărbat de știință Eusebie Popovici a lăsat lucrări foarte prețioase. Manuscriptul de istorie bisericească, care formează baza pentru studiul acestui obiect atât pentru examine cât și pentru rigoroase, e de un preț necontestabil. O ediție mai veche a acestui manuscript a fost tradusă și publicată și în românește de fostul mitropolit-primat Atanasie și de re-păosatul episcop Gherasim. Cuvântările sale ca rector al universității în două rânduri precum și alte publicațiuni mai mici arată pătrunderea, temeinicia și zelul autorului de a servi numai adevărul și știința.

Îndrumător a fost la facultatea de teologie și nu era întrebare care să se fi rezolvat fără de valorosul său sfat. În cercul colegilor săi era de tot amabil și cu multă prevenire. Față de colegii mai tineri era ca un părinte binevoitor și devotat.

Ca reprezentant al facultății și al universității el era de tot corect și foarte acurat. În comisiunea de examinare la facultatea iuridică funcționa prin lung timp.

Meritele octogenarului Eusebie pe terenul administrației bisericești sunt încă de tot mari. Ca consilier onorar în consistoriu nici o chestie de ordine mai înaltă nu se rezolva fără de sfatul și ajutorul său.

În vedere a acestor calități și merite a fost profesorul Eusebie Popovici destins de repețite ori. Așa cu ordinul coroana de fier, clasa a treia, din partea regelui României Carol cu ordinul coroana României, ear' în urmă cu titlul de archimandrit de scaun ad personam.

După cât am înțeles facultatea de teologie a espedat meritosului octogenar o adresă de tot elogioasă.

Aducem și noi felicitările noastre cele mai cordiale cu dorința ca Atotputernicul să-i dăruiască încă zile îndelungate și senine, ca să se poată lung timp bucura de conștiința măgulitoare, că și-a împlinit datoria ori unde era pus.

Urmările păcii cu Ucraina.

Acuma la timpul său, când am anunțat încheierea păcii cu Ucraina, am prezis, că ea va avea urmări însemnate asupra dușmanilor noștri din răsărit. Am fost amintit atunci, că Rusia sub impresiunea faptului acestuia a declarat prin delegatul ei Troțchi la Brest-Litowsk, că renunțând la încheierea formală a păcii, consideră războiul sfârșit. Scopul acestei declarațiuni a fost însă, să se asigure din partea Germaniei, pentru ca să pornească războiul în contra Ucrainei și astfel să zădărnicească pacea noastră cu republica tânără. Germania numai decât a înțeles gândurile ascunse ale Rusiei, a denunțat armistițiul cu Rusia și în 18 Faur a pornit cu oștirile sale asupra Rusiei ca să nimicească planurile ascunse ale lui Lenin și Troțchi.

Rusia, văzând, că planurile ei au fost descoperite, sub presiunea oștirilor germane a cerut din nou încheierea păcii, declarând totodată că primește toate condițiunile. Este de așteptat, că acuma se va face în sfârșit pacea adevărată cu Rusia.

Totodată și România a cerut, să între cu noi în pertractări de pace. Noul președinte al consiliului de miniștri generalul Averescu a sosit la București ca să înceapă pertractările. Ministrul nostru de externe contele Czernin și secretarul de stat german Kühlmann au plecat la România. Pertractările au început acuma.

În timpul acesta se anunță un conflict nou între Rusia și România. O parte din oștirea românească să fi cucerit Chișinăul, capitala Basarabiei. Rusia să fi pus României un ultimatum, în care a cerut, ca oștirile românești să părăsească numai decât Basarabia și să deie trecere liberă oștirilor rusești ce se mai află pe frontul român.

Pânea noastră cea de toate zilele.

Acuma în timpul păcii recolta noastră nu ne ajungea pentru hrană pe întregul an. O parte mare de grâne trebuia să aducem din alte țări (România, Rusia, America ș. a.) Firește, că în timpul războiului importarea cerealelor n'a putut urma în aceeași măsură ca în timp de pace. Dușmanii noștri, mai ales Englezi și Francezi au căutat chip și feliu, să împiedice legătura noastră cu țările, din care am fi putut căpăta cereale, crezând că ne vor putea sili prin foame, să ne dăm învinși, după ce au înțeles, că nu ne pot învinge cu arme. Având putere mai mare pe mare, ne-au încheiat calea, să nu putem aduce nimic din America. Din Rusia nu primiam nimic deoarece ne aflam în războiu cu ea. A rămas deci numai România, care cu multe greutate ne mai furniza câte ceva, până ce și ea a trecut în August 1916 pe partea dușmanilor noștri. Am rămas deci numai cu aceia, ce producea ogorul nostru, care în timpul războiului se lucra tot mai rău și mai puțin, astfel că recoltele erau tot mai slabe. Deci cu cerealele noastre, cu care nu ne puteam hrăni în timp de pace când aveam recolte bogate, trebuia acuma în războiu să ieșim în capăt cu toate că recoltele din an în an erau mai slabe.

Firește, că în fața acestor împrejurări stăpânirea a trebuit să ia măsuri aspre, ca să asigure măcar în parte hrana poporului. Dacă stăpânirea n'ar fi luat măsuri în privința aceasta, atunci prețul pâinii s'ar fi urcat foarte tare și săracii n'ar fi putut ajunge la o bucătică de pâne.

Stăpânirea a confiscat deci toate grânele, instituind un birou anume pentru aceasta, care avea să cumpere prisosul pâinii dela producători și să împărțească în aceeași măsură la toți.

Acuma sunt în vigoare ordinațiunea ministeriului din 26 Mai 1917 F. I. i. Nr. 235 privitoare la regularea traficului cu cereale, făină și păstăioase și apoi ordinațiunea ministerială din 26 Iulie 1917 F. I. i. Nr. 311 privitoare la regularea barabulelor.

Conform cu aceste ordinațiuni cerealele, păstăioasele și barabulele sunt confiscate în folosul statului. Fiecare agricultor are voie să-și reție numai

atâta din recoltă, cât îi este de lipsă pentru traiu până la recolta nouă. Tot prisosul el trebuie să-l vândă »Biroului pentru traficul cerealelor« (Kriegs-Getreide-Verkehrsanstalt). Biroul acesta, care stă sub privigherea statului împărțește apoi cerealele la cei ce n'au nimic.

Acuma sunt următoarele prețuri hotărâte de stăpânire, ce le plătește biroul acesta de 100 kg la gara cea mai apropiată:

grâu	40 cor.
săcară	40 „
orz	37 „
ovăs	36 „
fasule	80 „
mazere	80 „
barabule	20 „

Cine ascunde prisosul cerealelor, ca să nu le deie la biroul numit, cine vinde sau cumpără cereale pe sub mână se pedepsește cu închisoare dela o săptămână până la un an și cu amendă până la 20.000 coroane.

Gospodarii noștri deci trebuie să se ferească, ca să nu vândă pânea la gheșeftari precum se vorbește, că unii vând păpușoiu cu 400 coroane. Cine va fi prins, va fi greu pedepsit.

Până acuma biroul pentru traficul cerealelor n'a fost organizat încă cumpărarea, deoarece dreptul acesta îl avea în Bucovina numai miliția. Acuma miliția a încetat cu cumpărarea și revirarea, trecând toată afacerea aceasta în seama biroului numit, care a și început organizarea cumpărării la țară prin numirea de comisionari, cari în numele biroului vor cumpăra dela agricultori prisosul de cereale, pentru ca biroul să le împărțească apoi acolo unde-i nevoie mai ales însă la munte.

Calendar Februarie 1918

Ziua	Calendarul vechiu	Cel nou
Duminică	11 M. Vlasie	24
Luni	12 P. Meletie	25
Mărti	13 P. Martinian	26
Miercuri	14 P. Auxentie	27
Joi	15 Ap. Onisim	28
Vineri	16 M. Pamfile	1
Sâmbătă	17 M. Teodor Tiron	2
Duminică	18 P. Leontie	3
Luni	19 Ap. Archip	4
Mărti	20 P. Leon ep.	5
Miercuri	21 P. Timoteiu	6
Joi	22 M. din Eugenia	7
Vineri	23 M. Policarp	8
Sâmbătă	24 † Afl. cap. S. Ioan Bot.	9

Știri mărunte.

Cazuri de moarte. În Cernăuți a repăosat inspectorul școlar al districtului Cernăuți Ioan Nuțu în etate de 44 de ani. — În Vatra Dornei a repăosat maestrul silvic Voloșenco.

Numiri. D-nii Ioan Balintescu și Mihaiu Marco au fost numiți oficiali de contabilitate la guvernul țării.

Semințe. După cum ni se comunică o cantitate mai mare de orz și ovăs e asigurată pentru sămănăturile de primăvară. Gospodarii trebuie să grăbiască, să anunțe la căpitanie, ce feliu și câtă sămânță li trebuie, căci de altfeliu nu vor căpăta nimic. Totodată trebuie să anunțe, dacă li trebuie acarete pentru lucrarea câmpului.

Concedierea meseriașilor. Ministeriul de războiu a dat cu emisul din 26 Ianuarie 1918 Nr. 5808 dep. 10 ordin, ca meseriașii (rotari, fierari, lăcătuși, tinichigii, dogari ș. a.) de cari e lipsă la repararea acaretelor și uneltelor pentru lucrarea câmpului, la cerere să fie concediați. Toți comandantii au fost instruiți, să grijască, ca acestora să se deie concediu după trebuință.

Știri ultime.

Războiul cu Rusia pe frontul german a reinceput în 18 Faur la amiază. Oștirile germane, ca să vie în ajutor locuitorilor din Estlanda, Livlanda și Finlanda, urgisiți de bande rusești, s'au pus în mișcare spre Petersburg, cucerind cetatea Dünaburg și orașul însemnat Minsk. Alte părți din oștirea germană grăbesc în ajutorul Ucrainei care e primejduită de bande rusești. Aceasta oștire, înaintând în direcția capitalei Ucrainei, Kiew, a cucerit cetățile rusești Luck și Rowno. Până acuma au fost făcuți prizonieri: un general comandant, mai mulți divizionari, 425 ofițeri și 8700 ostași. Afară de aceasta au picat în mâinile Germanilor 1353 tunuri, 120 mitraliere, 4000 trăsuri, trenuri întregi cu 1000 vagoane încărcate cu cereale, aéroplane și o mulțime foarte mare de acarete de războiu.

Foaia Poporului

se trimete numai
acelora cari plătesc
abonamentul înainte

Cătră cei evacuați și refugiați!

În ziua de 11 Ianuarie 1918 s'a pus în lucrare legea din 31 Decembrie, f. l. i. Nr. 15, pentru ajutorul refugiaților (oamenilor pribegi).

§ 9 al legii acesteia are cuprinsul următor:

»Oamenilor nevoiași, cari la porunca diregătoriilor au fost scoși (evacuați) din casele lor și, fiind că au rămas pe câmpul de războiu, de mai înainte sau de față, nu au avut parte de ajutorul statului pentru evacuați sau pribegi, sau, părăsind ocoalele pribegilor, au pierdut ajutorul acesta, și din una sau cealaltă cauză nu l'au primit prin mai mult de trei luni, li se va plăti ulterior, la cererea lor întemeiată, o taxă de alimentațiune de cap pe zi de 1 cor., cel mult însă până la 500 cor. de cap.

Plata aceasta se va cere până în trei luni de la publicarea legii de față înainte.

Comitetul pentru sprijinirea refugiaților din Bucovina recomandă evacuaților de felul celor amintiți în § 9, să facă cererile lor scrisual sau să le deie gural la protocol la domni numiți mai jos, pentru că-și pierd dreptul, dacă nu-l cer până cel târziu în 11 April 1918.

Taxa de alimentațiune din vorbă privește numai timpul până la 21 Iu-

lie 1917. Din ziua aceasta înainte evacuaților li se cuvine întreaga taxă a refugiaților, deci de rând 2 cor. de cap pe zi, iar celora dintre dânșii, cari nu sunt în stare de a agonisi, trăiesc de sine sau nu au pe nimene în casă ce i-ar putea sprijini, chiar 4 cor. de cap pe zi.

Plata aceasta nu se poate cere numai de evacuat sau de epitropul lui, ci și de capul familiei pentru întreaga familie evacuată, și chiar de comitetele pentru sprijinul refugiaților.

Comitetul pentru sprijinul refugiaților din Bucovina a înființat o filială în palatul țerii din Cernăuți, sub conducerea predicatorului gr. or. Dr. Ipolit Tarnavschi, și afară de aceea exposituri în următoarele locuri:

1. pentru districtele Vijnița și Vășcăuți Dr. Drohomirecki în Vijnița;
2. pentru districtul Storojineț consilierul de fin. Ratski în Storojineț;
3. pentru comunele Vicovul de sus și de jos, Straja, Putna și Karlsberg administratorul silvic Isopescu în Vicovul de sus;
4. pentru districtul Rădăuți parochul Cărbune din Rădăuți;
5. pentru districtul Câmpulung cu comunele Sadova, Pojorâta, Fundul-Moldovei și Breaza administratorul de spital V. Boca în Câmpulung;

6. pentru comunele din valea Moldoviței administratorul silvic Turcan;

7. Pentru districtul Coțmani Zastavna gerentul Pauliuc în Coțmani.

Filiala din Cernăuți și expositurile numite vor sta în ajutor fiecărui evacuat și refugiat, îi vor da toate informațiunile dorite și la cerea lui vor mijloci chiar plata suplimentară a taxei de alimentație, amintite în § 9, sau cea a taxei refugiaților.

Se'nțelege că fiecare persoană sau familie poate cere plata și la căpitanie, unde se află și blanchete anume pentru cererile acestea.

Informațiuni se pot căpăta și la redacțiunea noastră și la președintele comitetului executiv Dr. Maximilian Stiglitz, Viena, Elisabethstraße 26, care este gata să rimită fiecărui evacuat și refugiat și câte un exemplar al legii, câtă vreme le are.

Întregul public este rugat a face luători de seamă pe evacuați la apelul de față, ca să se ferească evacuații de pericolul de a-și pierde dreptul din lipsa de cunoștință a legii.

Viena, 25 Ianuarie 1918.

Președintele:

Dr. Alexandru baron Hormuzaki
căpitan al ducatului Bucovinei, deputat
în cameră.

Președintele comitetului executiv:

Dr. Maximilian Stiglitz,
consilier districtual al comunei Viena, avocat.

Mulțămită publică.

Din incidentul trecerei din viață a neuitatului nostru

IOAN NUTU,

inspector școlar i. r.

am primit atât de număroase mărturii de consolațiune, încât nu suntem în stare a exprima la toți în special mulțămitele noastre.

Aducem deci pe calea aceasta cea mai profundă mulțămită prea venerabililor preoți, cari au săvârșit serviciul funebral, reprezentanților înaltului guvern și a căpitaniei i. r. apoi onoratelor corpuri didactice, tuturor elevilor precum și tuturor prietinelor și cunoscuților, cari au luat parte la convoiul funebral.

Adânc întristata familie.